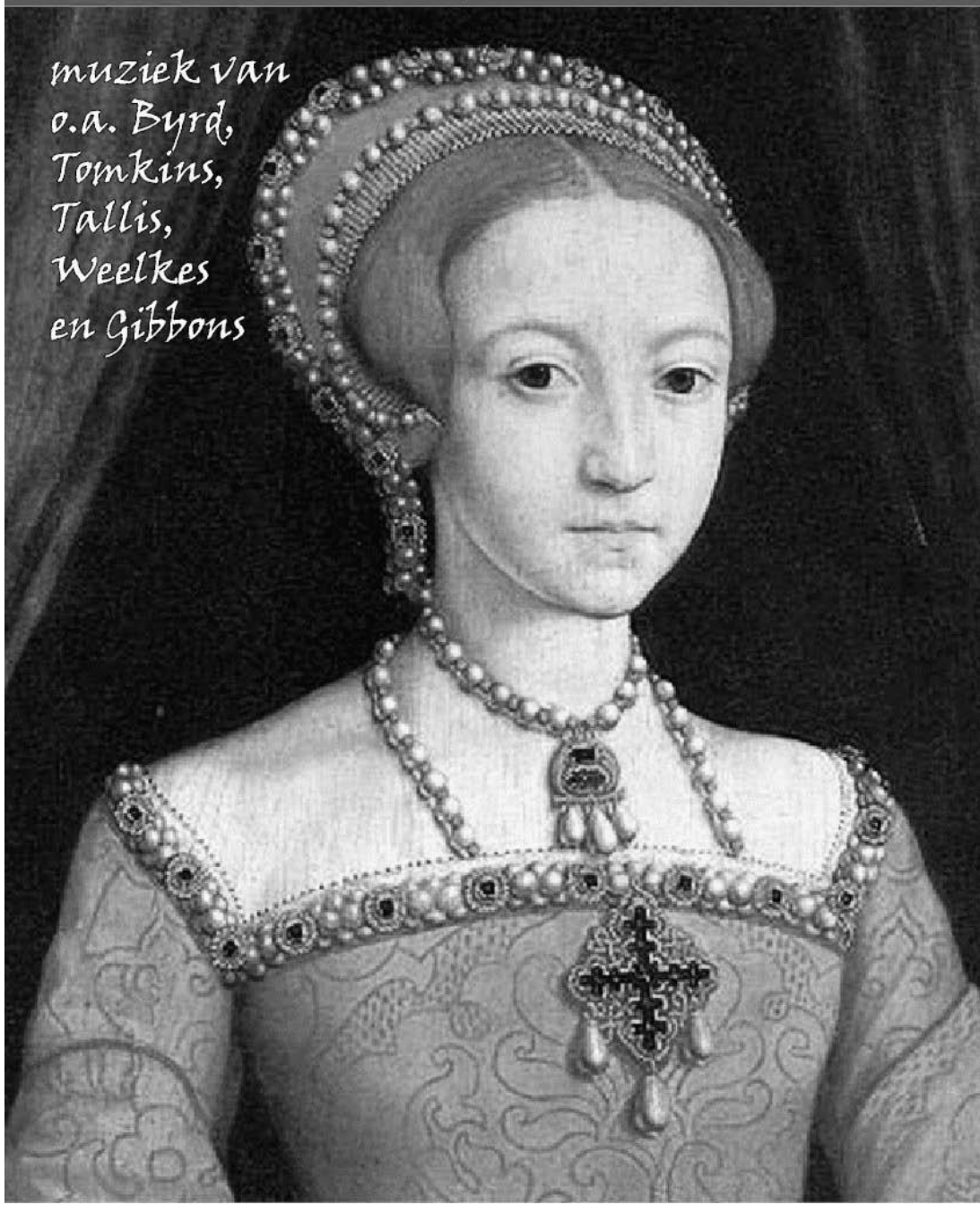

Veenendaals Kamerkoor
Tudor Anthems-Songs of Sorrow and Praise

muziek van
o.a. Byrd,
Tomkins,
Tallis,
Weelkes
en Gibbons

Tudor Anthems

Zaterdag 3 november 2012

Oude Kerk te Veenendaal

Samenstelling programmaboekje: Sybrand Prins

Vertalingen: Bavo Hopman

Met dank aan Gemeente Veenendaal en onze sponsors.

Dit concert is georganiseerd door de Stichting Promotie Activiteiten Veenendaals Kamerkoor.

Het is verboden zonder uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming van het Veenendaals Kamerkoor film- en/of video-opnamen of andere audiovisuele vastleggingen van haar concerten op welke wijze dan ook te vervaardigen.

Tudor Anthems

Songs of Sorrow and Praise

De Tudor- dynastie was in Engeland en Wales aan de macht van 1485 tot 1603.

Dit tijdperk was een enorme bloeiperiode voor de Engelse cultuur.

De Tudors investeerden in de vloot en veroverden koloniën.

Ook voor de muziek was deze periode er één van enorme bloei.

Echter het was ook een periode van grote onrust. Zo zorgt Hendrik VIII voor het afscheiden van de Anglicaanse kerk van de Rooms Katholieke kerk.

Dit heeft tot gevolg dat de kerkmuziek in de volkstaal wordt geschreven, alhoewel er ook nog steeds componisten (heimelijke katholieken?) in het Latijn blijven schrijven.

Echter 'Bloody Mary' probeert enkele decennia later het gezag van Rome weer te herstellen. Toch blijft ook in die periode Engelstalige muziek geschreven worden.

In dit programma komen we muziek tegen die met name is ontstaan

voor kerkelijk gebruik. De oudste componist schreef het laatste stuk van het programma. "In pace, in idipsum dormiam" van John Blitheman is nog in streng polyfone stijl geschreven en wordt onderbroken door gregoriaans. Het verschil met de muziek van Adrian Batten en John Amner is groot. Deze componisten schrijven veel meer harmonisch en de individuele lijnen zijn van minder groot belang.

Voor onze oren klinkt deze muziek vaak overzichtelijker.

De muziek van Orlando Gibbons en Thomas Tallis valt daar qua stijl tussenin.

November 1612: Prins Henry, de oudste zoon van James I, overlijdt na een sprong in de Thames. Deze sterk vervuilde rivier bezegelt het lot van de troonopvolger en zorgt er voor dat het hele land in rep en roer is. Een periode van nationale rouw breekt aan en veel schrijvers en componisten schrijven treurmuziek.

Alhoewel het altijd moeilijk is om de muziek specifiek aan een speciale gebeurtenis te koppelen wordt er door sommige musicologen van uitgegaan dat de stukken 'When David heard' van Thomas Tomkins en Thomas Weelkes en 'How are the mighty fall'n' van Robert Ramsey zijn geschreven met deze tragische gebeurtenis in het achterhoofd. Let u met name op de klagende en schrijnende harmonieën.

John Amner en Orlando Gibbons zijn beide op een bijzondere manier verbonden met Oxford. John Amner omdat hij er muziek studeerde en Orlando Gibbons omdat hij daar zijn titel Doctor of Music kreeg. Het is zeer waarschijnlijk dat hij voor deze gelegenheid het anthem 'O clap your hands together' schreef. Deze compositie voor dubbelkoor is een bijzonder werk, met name vanwege de demonstratie van heel veel fugatische technieken.

Een heel ander werk is 'This is the record of John'. Dit zogenaamde 'verse anthem' wordt begeleid door 4 gamba's en solist en koor wisselen elkaar af. Alhoewel John Amner en Orlando Gibbons bijna dezelfde roots hebben is hun muziek qua stijl zeer verschillend. John Amner schrijft op een minder 'geleerde' manier voor koor dan Gibbons. Misschien heeft het ook te maken met het werkveld van beide componisten. John Amner werkte in de (niet onaanzienlijke) kathedraal van Ely, maar Gibbons werkte de Royal Chapel. En daar moest de muziek natuurlijk van de allerhoogste kwaliteit zijn.

Het Veenendaals Kamerkoor, dirigent en musici wensen u aangenaam concert toe in deze Oude Kerk, een al eeuwenoud monument met een prachtige akoestiek, stammend uit dezelfde tijd als de Tudor Anthems. Na afloop van het concert heten wij u nog van harte welkom in gebouw Eltheto, om elkaar te ontmoeten en om nog even na te praten over het concert.

Programma

'O Lord, give thy Holy Spirit' Thomas Tallis (1505-1585)

O Lord, give thy Holy Spirit into our hearts, and lighten our understanding, that we may dwell in the fear of thy Name, all the days of our life, that we may know thee, the only true God, and Jesus Christ whom thou hast sent.

O Heer, zend uw Heilige Geest in ons hart, en verlicht ons begrip, dat wij wonen in de vrees van uw naam, alle dagen van ons leven, dat we U kennen, de enige ware God, en Jezus Christus, die van u gezonden werd.

'Lift up your heads, O ye gates' John Amner (1579-1641)

Lift up your heads, O ye gates, and be ye lift up, ye everlasting doors : and the King of glory shall come in.

Who is the King of glory : it is the Lord strong and mighty, ev'n the Lord of hosts, he is the King of glory.

Hef, o poorten, uw hoofden omhoog, verhef u, eeuwige deuren, en de Koning vol majesteit zal binnengaan.

Wie is die koning vol majesteit? Hij is de Heer, heldhaftig in de strijd, de Heer van de hemelse machten. Hij is de Koning vol majesteit. (Psalm 24: 7-10)

'When the Lord turned again' Adrian Batten (1590-1637)

When the Lord turned again the captivity of Sion : then were we like unto them that dream. Then was our mouth filled with laughter : and our tongue with joy. Then said they among the heathen : The Lord hath done great things for them. Yea, the Lord hath done great things for us already : whereof we rejoice.

Glory be to the Father, and to the Son: and to the Holy Ghost;

Toen de Heer de gevangenschap van Sion keerde, was het of wij droomden, een lach vulde onze mond, onze tong brak uit in gejuich. Toen zeiden zij onder de heidenen: 'De Heer heeft voor hen iets groots verricht.' Ja, de Heer had voor ons iets groots verricht, we waren vol vreugde. (Psalm 126: 1-4)

Eer aan de Vader, en de Zoon, en de Heilige Geest,

As it was in the beginning, is now,
and ever shall be: world without end.
Amen.

zoals het was in het begin, is nu,
en altijd zijn: de eeuwen der eeuwen.
Amen.

Salvator Mundi á 4

William Byrd (1543-1623)
(gambaconsort)

Robert White
(tenor solo)

'When Jesus sat at meat'

Richard Nicholson (?-1639)

When Jesus sat at meat
in the Pharisee's house,
behold, a woman in the city,
which was a sinner;
Mary called Magdalen.

Toen Jezus aanzat aan de maaltijd
in het huis van de farizeeër
verscheen daar een vrouw,
die in de stad bekend stond als
zondares, Maria Magdalena genaamd.

She brought an alabaster box
of ointment,
and stood behind him, weeping.
And began to wash his feet
with tears,
and wiped them with the hairs
of her head.
And kissed his feet,
and anointed them
with the ointment.

Ze bracht een albasten flesje met
geurige olie,
ging achter Jezus staan, en ze weende
en waste zijn voeten
met haar tranen.
Ze droogde ze met
haar haren,
kuste ze
en wreef ze in
met de olie.

Jesus turned to the woman and said:
"Thy sins are forgiven,
thy faith hath saved thee.
Go thy way in peace".

Jezus wendde zich tot de vrouw en
zei: "Uw zonden zijn u vergeven,
uw geloof heeft u gered.
Ga in vrede." (Naar Lucas 7:36)

'When David heart'

When David heard that Absalom was slain, he went up into his chamber over the gate and wept, and thus he said: my son, my son, O Absalom my son, would God I had died for thee!

'When David heard'

When David heard that Absalom was slain, he went up into his chamber over the gate and wept, and thus he said: my son, my son, O Absalom my son, would God I had died for thee!

Miserere mei á 4

How are the mighty fall'n
in the midst of the battle,
O Jonathan.
Thou wast slain in thy high places.
O Jonathan, woe is me for thee,
O Jonathan, my brother,
Very kind hast thou been to me.
Thy love to me was wonderful,
passing the love of women.
How are the mighty fall'n,
and the weapons of war destroyed.

Thomas Tomkins (1572-1656)

Toen David vernam dat Absalom gesneuveld was, ging hij naar zijn torenkamer, weende en sprak: "mijn zoon, mijn zoon Absalom! Was ik in godsnaam maar in jouw plaats gestorven." (2 Samuel 18:33)

Thomas Weelkes (1575-1623)

Toen David vernam dat Absalom gesneuveld was, ging hij naar zijn torenkamer, weende en sprak: "mijn zoon, mijn zoon Absalom! Was ik in godsnaam maar in jouw plaats gestorven." (2 Samuel 18:33)

William Byrd (1543-1623)
(gambaconsort)

Robert Ramsey (?-1644)

Hoe zijn de helden gevallen
in het vuur van de strijd!
Jonathan ligt verslagen op uw
hoogten.
Ik ben bedroefd om jou,
mijn broeder Jonathan!
Jij was me zeer lief, jouw liefde voor
mij was groot, sterker nog dan
de liefde van vrouwen.
Hoe zijn de helden gevallen,
en de krijgswapenen vernietigd.
(2 Samuel 1:25-27)

'This is the record of John'

This is the record of John,
when the Jews sent priests
and Levites from Jerusalem to ask
him, Who art thou?
And he confessed and denied not, and
said plainly,
I am not the Christ.

And they asked him, What art thou
then? Art thou Elias?
And he said, I am not.
Art thou the prophet?
And he answered, No.

Then said they unto him,
What art thou? that we may give an
answer unto them that sent us.
What sayest thou of thyself?
And he said, I am the voice of him
that crieth in the wilderness,
Make straight the way of the Lord.

'O Lord'

Come let's rejoice unto the Lord:
let us make joy
to God our Saviour.
Let us approach to his presence
in confession: and in psalms let us
make joy to him.
Alleluia.

Orlando Gibbons (1583-1625)

Dit is de getuigenis van Johannes.
De Joden hadden vanuit Jeruzalem
priesters en Levieten naar hem toe
gestuurd om hem te vragen: 'Wie
bent u?' Hij gaf zonder aarzelen
antwoord en verklaarde ronduit:
'Ik ben niet de Messias.'

Toen vroegen ze hem: 'Wie dan?
Bent u Elias?'
Hij zei: 'Die ben ik ook niet.'
'Bent u de profeet?'
'Nee,' antwoordde hij.

'Maar wie bent u dan?' vroegen
ze hem. 'Wij moeten antwoord
kunnen geven aan degenen die ons
gestuurd hebben – wie zegt u zelf
dat u bent?' Hij zei: 'Ik ben
een roepende in de woestijn:
"Maak recht de weg van de Heer,"
(Johannes 1:19)

William Byrd (1543-1623)
(tenor solo)

John Amner (1579-1641)

Komt, laat ons juichen voor de Heer,
en ons verblijden
om God onze redder.
Laten we Hem tegemoet gaan met
een geloofsbelijdenis, en in psalmen
zijn lof zingen. (Psalm 95)
Halleluja.

'O clap your hands together' Orlando Gibbons (1583-1625)

O clap your hands together, all ye
people : O sing unto God with the
voice of melody. For the Lord is high,
and to be feared : he is the great King
upon all the earth.

He shall subdue the people under us :
and the nations under our feet.

He shall choose out an heritage for
us : even the worship of Jacob, whom
he loved.

God is gone up with a merry noise :
and the Lord with the sound of
the trumpet.

O sing praises, sing praises unto our
God : O sing praises, sing praises unto
our King.

For God is the King of all the earth :
sing ye praises with understanding.

God reigneth over the heathen : God
sitteth upon his holy seat.

For God, which is very high exalted,
doth defend the earth, as it were
with a shield.

Glory be to the Father, and to
the Son: and to the Holy Ghost;
As it was in the beginning, is now,
and ever shall be: world without end.
Amen.

Klapt in de handen, o volken, juich
God toe met jubelzang:
geducht is de Heer, de Allerhoogste,
machtige koning van heel de aarde.

Volken dwong hij voor ons
op de knieën, naties legde hij
aan onze voeten.

Hij koos voor ons onze erfenis,
de trots van Jakob, die hij heeft
liefgehad.

Onder gejuich steeg God omhoog,
de Heer steeg op bij hoorngeschal.

Zing voor God, zing een lied,
zing voor onze koning, zing hem
een psalm:

God is koning van heel de aarde.

Zing een feestelijk lied.

God heerst als koning over de volken,

God zetelt op zijn heilige troon.

De vorsten van de volken,
zijn schildwachten zijn ze op aarde.

Hoog is Hij verheven. (Psalm 47)

Eer aan de Vader,

en de Zoon, en de Heilige Geest,

zoals het was in het begin, is nu,
en altijd zijn: de eeuwen der eeuwen.

Amen

'Christe qui lux est et dies'

William Byrd (1543-1623)
(gambaconsort)

'Almighty and everlasting God' Orlando Gibbons (1583-1625)

Almighty and everlasting God,
mercifully look upon our infirmities,
and in all our dangers and necessities
stretch forth thy right hand to help
and defend us, through Christ
our Lord. Amen.

Almachtige, eeuwige God,
zie genadig neer op onze zwakheid,
en strek de rechterhand van
uw majesteit naar ons uit om ons
te beschermen, door Christus
onze Heer. Amen.
(3e zondag na Driekoningen)

'In pace, in idipsum dormiam' John Blitheman (1526-1591)

In pace, in idipsum dormiam
et requiescam.
Si dederò somnum oculis meis,
et palpebris meis dormitationem,
dormiam et requiescam.
Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui Sancto.

In vrede, waarlijk vredig
en veilig zal ik slapen en rusten.
Als ik mijn ogen sluit en
mijn oogleden vallen toe, zal ik slapen
en rusten. (Psalm 4:8)
Eer aan de Vader, en de Zoon,
en de Heilige Geest.

De uitvoerenden

Herman Mussche (1983) is werkzaam als dirigent, organist en ensemblezanger. Hij studeerde orgel en kerkmuziek aan het Conservatorium te Utrecht bij Reitze Smits en Bernard Winsemius. Hij studeerde koordirectie aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag bij Jos van Veldhoven en Jos Vermunt alwaar hij recentelijk afstudeerde. Zanglessen ontving hij van Kees Jan de Koning en José Lieshout.

Momenteel studeert hij orkest- en koor- directie aan het conservatorium te Tilburg bij Arjan Tien en Louis Buskens.

Hij is vaste dirigent van het Veenendaals Kamerkoor en het koor “Cantiago” uit Utrecht. Als cantor- organist is hij verbonden aan de Protestantse Gemeente van De Meern. Herman is actief als continuo- speler op zowel orgel als clavecimbel bij het ensemble “ReHarVoCe”, incidenteel bij ‘Concerto Barocco’ en de Bachkantates in de Grote Kerk Vlaardingen.

Benjamin Eastley is onlangs begonnen met zijn masterstudie oude muziek aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag (met als docenten Michael Chance, Peter Kooij en Jill Feldman), na zijn succesvolle afronding van de bacheloropleiding. Voorafgaand aan zijn studie in Nederland werkte hij als postacademisch natuurkundig onderzoeker aan het Imperial College in Londen, waar hij ook heeft gestudeerd.

Tijdens zijn periode in Londen zong hij in het Royal College of Music in projecten met Peter Schreier (Bachs *Weihnachtsoratorium* en de *Hohe Messe*) en Sir Charles Mackerras (de Levin-voltooiing van de ‘Grote’ *Mis in c* van Mozart). Ook maakte hij deel uit van diverse ensembles in Oxford (met inbegrip van Exeter College Chapel Choir).

Benjamin werkte samen met het Koninklijk Conservatorium in tal van concerten, waarin onder meer muziek van Bach, Charpentier en Purcell werd uitgevoerd. Verder zong hij in Rotterdam in *The Desert Music* van Steve Reich in Rotterdam, voerde hij in Duitsland madrigalen van Monteverdi uit en maakte hij recent een tournee door de VS met het Ascoli Ensemble, waarmee hij de wereldpremiere verzorgde van stukken uit een recent ontdekt middeleeuws handschrift in Ascoli Piceno (Italië).

Het **Gambaconsort** bestaat uit de volgende musici:

Marieke Tuin, Florencia Bardavid, Filipa Meneses, Israel Castillo H.

Het **Veenendaals Kamerkoor** is in 1981 opgericht en bestaat uit 26 leden. In haar bestaan heeft zij vijf dirigenten gekend, die allen hun bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van het koor. Sinds september 2007 wordt het Veenendaals Kamerkoor gedirigeerd door Herman Mussche uit Utrecht. Ieder jaar wordt een aantal concerten gegeven, niet alleen in Veenendaal, maar ook daarbuiten. In de afgelopen jaren onder meer in Renswoude, Kampen, IJsselstein, Woerden, Zaandam, Hilversum, Haarlem, Amsterdam en Berlijn. Naast concerten met repertoire voor Kamerkoor, werken met kleinere stembezetting uit alle muzikale perioden, heeft het koor zijn vleugels uitgeslagen door wat grotere projecten te plannen en uit te voeren. Bachs Johannes Passion, het Requiem van Fauré, Messiah van Händel, Dido & Aeneas van Purcell, het Requiem van Mozart en natuurlijk de Belshazzar van Händel zijn daarvan goede voorbeelden. Het koor stelt hoge eisen aan de kwaliteit van de uitvoeringen. Naast een grote dosis enthousiasme wordt dit bereikt via wekelijkse repetities onder leiding van een professionele dirigent. Daar wordt ook intensief gewerkt aan een homogene koorklank. Voor de muzikale en solistische ondersteuning tijdens concerten worden vakmusici gecontracteerd.

Zingt u graag in een klein koor afwisselende, klassieke muziek, stap dan gewoon eens binnen tijdens een repetitie. U kunt een viertal weken rustig met ons mee repeteren op de maandagavond in een zaal van Sola Fide van 20.00–22.15 uur. Meer weten? Kijk op de website van het koor: www.veenendaalskamerkoor.com.

Concerten Veenendaals Kamerkoor 2013

Ook in 2013 zal het Veenendaals Kamerkoor weer een aantal concerten voor u verzorgen. De volgende concerten zijn in voorbereiding (onder voorbehoud):

9 maart 2013: “Con Passione”

In dit programma brengt het Veenendaals Kamerkoor een programma met passiemuziek, maar ditmaal niet de prachtige passies van Bach.

In dit concert voeren we werken uit van drie belangrijke componisten uit de klassieke periode.

Zo kunt u luisteren naar de ‘Missa Tempore Quadragesimae’ (mis voor de vastentijd) van Michael Haydn. Dit werk voor koor en orgel is sober van stijl. Daarnaast klinkt Symfonie no. 49 van de oudere broer van Michael, Joseph Haydn.

Een symfonie in een koorconcert? Jazeker! Deze symfonie heeft namelijk als bijnaam gekregen “La Passione”. Allereerst door de toonsoort (f- klein) die vaak wordt gebruikt in droevige stukken, maar ook door sfeer van kwelling en droefheid die heerst in het hele werk. Overigens, het is voor het eerst sinds een aantal jaren dat er weer symfonische muziek wordt uitgevoerd met orkest in Veenendaal.

Ook het Miserere van Jan Dismas Zelenka staat op het programma. Deze componist werkte aan het hof van Dresden en werd bewonderd door o.a. J.S. Bach. In dit Miserere is duidelijk te horen waarom.

Tenslotte staat het ‘Stabat Mater’ van Joseph Haydn op de lessenaar.

In dit uiterst expressieve werk zet Haydn alle middelen uit zijn tijd in om de tekst over de tranen van Maria kracht bij te zetten. Dit oratorium brengen wij in de oorspronkelijke versie voor strijkorkest, 2 hobo’s en solisten.

Een programma derhalve met prachtige passiemuziek die weinig op de concertpodia te beluisteren valt.

Muziek die het absoluut waard is gehoord te worden!

29 juni 2013: “Zomer”.

Muziek die alle gevoelens van voorjaar en zomer aanspreekt.

Zo hoort u liederen van Engelse componisten, Italiaanse madrigalen en werk van Duitse componisten.

Verder kunt u genieten van enkele zomerse intermezzi

op het prachtige recentelijk gebouwde orgel van de Westerkerk in Veenendaal.

Aanvang 16.15 uur.

November 2013: “Rejoice”.

In dit programma staan twee belangrijke componisten van Engelse koormuziek uit de 20^e en 21^e eeuw centraal: Benjamin Britten en Herbert Howells.

Beide componisten waren van groot belang voor de ontwikkeling van de Engelse koorcultuur. In dit programma hoort u delen uit het Requiem van Herbert Howells, A Wedding Anthem (Amo Ergo Sum) van Benjamin Britten naast werken van Rutter, Willan en Leighton. Verder werken er een sopraan en tenorsolist mee en is de begeleiding in handen van een organist.

Dit concert zal plaatsvinden in de Oude Kerk aan de Markt, een al eeuwenoud monument met een prachtige akoestiek

Op onze website kunt u altijd de actuele informatie vinden. Bezoek dus regelmatig www.veenendaalskamerkoor.com.

Donateurs.

Wilt u ons financieel steunen en tijdig op de hoogte blijven van de voorgenomen activiteiten van het koor, treed dan toe tot de “**Vrienden van het Veenendaals Kamerkoor**” tegen een jaarlijkse bijdrage van minimaal €30 per jaar.

U kunt het bedrag overmaken op Raborekening 36.51.92.163 t.n.v. Veenendaals Kamerkoor.

Zangers Veenendaals Kamerkoor

Sopranen

Jolanda Fennema, Gineke van Hoogdalem, Lourie de Koning, Hanneco Mulder, Tini Niks, Mirande van der Wilt, Nettie Wijnberger

Alten

Vera Bours, Attie Buisman, Barbara Coster, Anneke Kraan, Hermien Prins, Kitty Siebel, Netty Sipkes, Marijke Vogelezang, Femke Zwier

Tenoren

Guus Fennema, Nico Hartog, Sybrand Prins

Bassen

Dik van den Berg, Folkert Brandsma, Bavo Hopman, Chris Kroes, Wim Onink, Fred Vink, Bert van de Weerd, Pier Wiersma

ROELOFSEN

Bloemen

Bloemen

PATRIMONIUMLAAN PASSAGE CORRIDOR HOOFDSTRAAT
WINKELCENTRUM ELLEKOOT

De gemakkelijke winkel

voor Wenskaarten, Kansspelen, Tabak en Tijdschriften...

van **W**alsem

 Primera

... maar ook gemakkelijk

Voor al uw TNT-postzaken: brieven, pakketten, aangetekende stukken, etc.

 post

Gratis parkeren voor de deur!

Dr. Slotemaker de Bruïneplein 31, 3904 CX Veenendaal
telefoon: 0318 514 780 e-mail: primera@van-walsem.nl